

**Základní škola a mateřská škola Libchavy
Dolní Libchavy 153
561 16 Libchavy**

Projektové dny „Zajímavá místa naší vlasti“

**Metodický materiál
vytvořený v rámci realizace projektu
„Školní informační centrum“,
reg.č. CZ.1.07/1.1.03/02.0095**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Zajímavá místa naší vlasti

Anotace

V rámci vícedenního projektu Zajímavá místa naší vlasti žáci 5. a 9. ročníku připravují vystoupení či prezentace o průběhu příprav, realizaci a poznatcích o konkrétní destinaci v rámci celé České republiky. Prezentace připravených vystoupení probíhá v učebně Školního informačního centra. Žáci z jiných ročníků sledují výstupy svých spolužáků, v odpoledních hodinách proběhne vystoupení určené pro rodiče žáků a veřejnost.

Zařazení projektu do vzdělávacího programu

Projekt je možné zařadit do prvního nebo do druhého pololetí školního roku dle uvážení vyučujících. Za průběh projektu v konkrétním ročníku odpovídá třídní učitel/ka.

Projekt se může v 5. ročníku prolínat těmito předměty:

Český jazyk a literatura – čtení, vyjadřovací schopnosti

Vlastivěda - místo, kde žijeme - naše vlast, obec a okolní krajina, regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, mapy obecně zeměpisné a tematické, lidé a čas, orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života

Přírodověda - rozmanitost přírody, nerosty a horniny, rostliny, houby, živočichové, rovnováha v přírodě, životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, vycházka (práce v terénu), základní globální problémy, osobní bezpečí, základní komunikační dovednosti, pozitivní hodnocení sebe a druhých, tvořivost a základy spolupráce

Výtvarná výchova – kresba, malba

Práce na počítači - vyhledávání informací a komunikace, základní funkce textového a grafického editoru

Matematika - závislosti a jejich vlastnosti,diagramy,grafy,tabulky,jízdní řády, finanční gramotnost - rozpočet

Projektový den se může v 9.ročníku prolínat těmito předměty:

Český jazyk a literatura – práce s informacemi, jazyk a komunikace, vypravování, popis děje, mluvní cvičení

Zeměpis - krajina, vztah příroda a společnost, globální problémy

Přírodopis – ekologie, člověk a životní prostředí

Dějepis – historická období našeho státu, současné problémy lidstva a jejich historické souvislosti

Matematika – finanční matematika

Výtvarná výchova – kresba, malba, grafické techniky

Informatika - práce na vyhledání, zpracování a prezentace informací na zadané téma

Anglický jazyk - žádost o informaci, orientace v časech, podle jízdního řádu, žádost o službu, o pomoc

Občanská výchova – peníze, nakládání s penězi

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje

Kompetence k řešení problémů

- Žák rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- Žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- Žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- Žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- Žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- Žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- Žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- Žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- Žák v týmu pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- Žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- Žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- Žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- lidské vztahy

Environmentální výchova

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Materiální zabezpečení:

K realizaci aktivit projektu bude primárně využíváno učebny Školní informační centrum, dále prostory školní knihovny, učebny ICT a kmenové třídy daného ročníku. Výjezdní část expedice se koná mimo prostory školy v terénu.

K dispozici pro realizaci projektu jsou:

- interaktivní tabule
- počítače s připojením na internet
- síťová tiskárna
- kopírka
- fond školní knihovny
- studovna Školního informačního centra
- digitální kamera
- digitální fotoaparát
- kancelářské potřeby (pro přípravu plakátů, pracovních listů)

Finance

Náklady na realizaci projektu:

- kancelářské potřeby 200,- Kč
- náklady na realizaci výjezdní části expedice, jejichž výše se bude lišit v závislosti na zvolené destinaci (vzdálenost od školy, výše vstupného apod.) – tyto náklady hradí rodiče žáků, případně budou hrazeny ze sponzorských darů či příspěvku SRPŠ

Vstupní motivace žáků

- V rámci přípravy na realizaci projektu je třeba vhodně motivovat žáky tím, že prostřednictvím zvolené destinace, příprav na expedici témat a vystoupení mohou uplatnit nejen nabyté vědomosti a dovednosti, ale také se seznámit s novými skutečnostmi a poznat zajímavé místo v České republice.

Realizace projektu „Zajímavá místa naší vlasti“ – metodický návod pro učitele

Přípravná fáze:

- **volba destinace** - zvolené místo by mělo být pro žáky daného ročníku dostatečně atraktivní, je vhodné zařadit expedici na místo, které má určitou návaznost na témata probíraná v rámci některých předmětů, náročná část přípravy projektu
- **komunikace s kolegy** – zapojení pedagogů do projektu v rámci jimi vyučovaných předmětů, diskuze o průběhu příprav a realizace výjezdní části expedice, rozdělení částečných úkolů zapojených pedagogů
- **motivace žáků** - v rámci jednotlivých hodin, diskuze s žáky o zvolené destinaci
- **rozdělení žáků do pracovních skupin** – každá z vytvořených skupin dostane za úkol řešit některou část přípravy expedice
- **příprava úkolů, pracovních listů či aktivit pro jednotlivé pracovní skupiny**

Realizace - příprava expedice:

- **shromažďování informací** – žáci v pracovních skupinách shromáždí maximum informací o cíli expedice, zjistí možnosti dopravního spojení, konkrétní zajímavosti, výstavy a expozice, které by chtěli navštívit, propočtou náklady na výjezdní část expedice, ke shromažďování informací využívají různé informační zdroje (knihy, encyklopedie, mapy, internet)
- **plánování průběhu expedice** – žáci společně s pedagogy, kteří se podílejí na projektu, naplánují a vytvoří podobný itinerář cesty a vyčíslí konkrétní rozpočet na výjezdní část expedice

Realizace – výjezdní část expedice:

- **průběh výjezdní části expedice mimo prostory školy** se řídí vnitřní předpisy organizace a pokyny vedení školy
- **pedagogové podílející se na projektu předem seznámí vedení školy s průběhem expedice a všemi plánovanými aktivitami**

- pedagogové podílející se na projektu zajistí předem dopravu žáků do cíle a zpět, informují rodiče a dohodnou vstupy do expozic, na výstavy apod.
- žáci v průběhu expedice zaznamenávají nové poznatky, pořizují video- i fotodokumentaci pro další využití v realizaci projektu

Realizace – příprava projektového dne:

- **příprava prezentace o expedici** – žáci v pracovních skupinách zpracují zadané téma dle pokynů pedagogů, prezentace mohou mít různou podobu s ohledem na znalosti a dovednosti konkrétních žáků (obrázky, mapky, cestovatelské deníky či zápisníky, plakáty, digitální prezentace, videozáznamy, fotografie atd.)
- **příprava vystoupení** – pod vedením pedagogů si každá pracovní skupina připraví vystoupení ke své prezentaci
- pedagogové dohodnou s vedením školy termín konání a průběh projektového dne (časový harmonogram vystoupení během dopoledne pro žáky školy a odpoledne pro rodiče a veřejnost)
- vedení školy informuje včas a vhodným způsobem o průběhu projektového dne pedagogy všech tříd školy, rodiče a veřejnost

Realizace - projektový den:

- **dokončení přípravy vystoupení** – žáci a pedagogové zkontrolují připravenost prezentací, zajistí spuštění vytvořených prezentací a ujišťují se, že mají nachystány všechny pomůcky nutné k realizaci vystoupení
- jednotlivá vystoupení probíhají dle časového harmonogramu

Vybrané studijní materiály o projektové výuce

- **Prezentace vytvořené žáky v rámci realizace projektu Školní informační centrum – ke stažení zde: http://zslibchavy.cz/pro_dokumenty/pro_dokumenty.php?funkce=zobraz_pro_dok&akce=prehled**
- **Vítková, J.: Projektový den – materiál ke stažení zde: <http://clanky.rvp.cz/clanek/k/z/1763/PROJEKTOVY-DEN.html/>**
- **Projekty – součást otevřeného vyučování - materiál ke stažení zde: <http://www.otevrene-vyucovani.cz/ov/projekty/projekty.htm>**
- **Materiály a inspirace na: <http://www.projektovavyuka.cz>**
- **Silberman, M.: 101 metod pro aktivní výcvik a vyučování. Praha, 1997**
- **Kyriacou, Ch.: Klíčové dovednosti učitele. Praha, 2004**
- **Čadilová, V. - Žampachová, Z.: Strukturované učení. Praha, 2008**